

Undgå halte søer

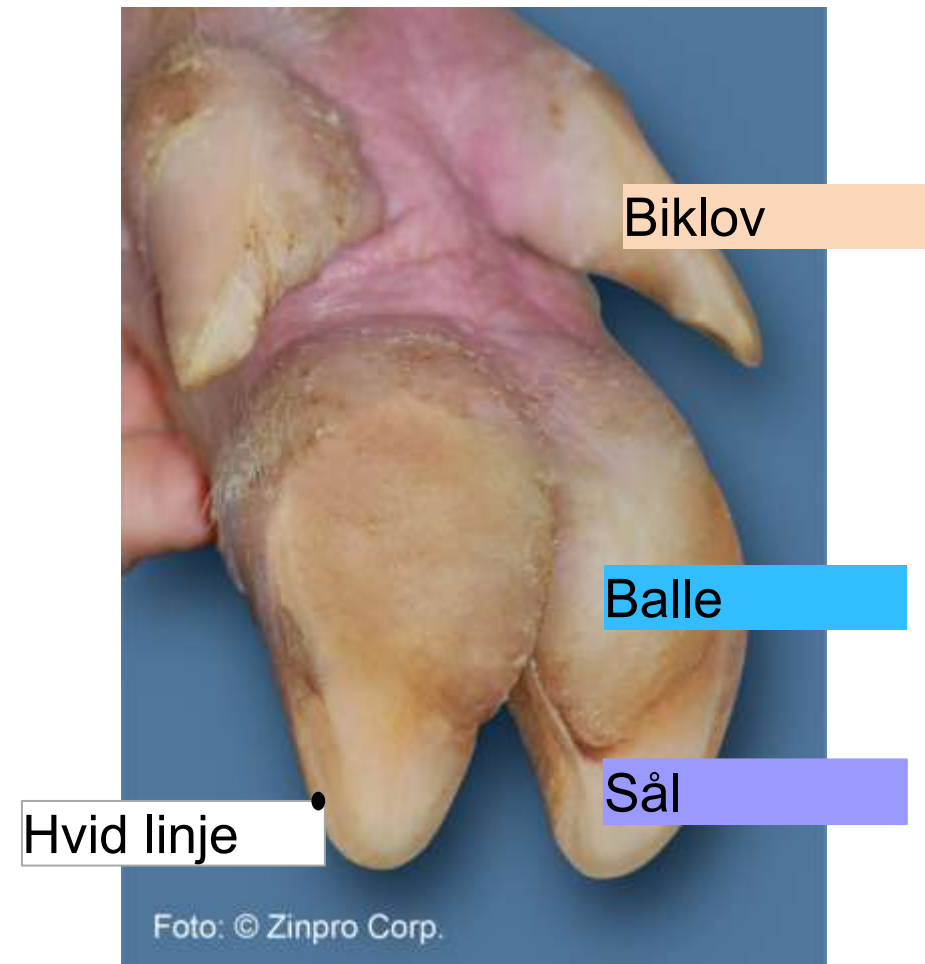
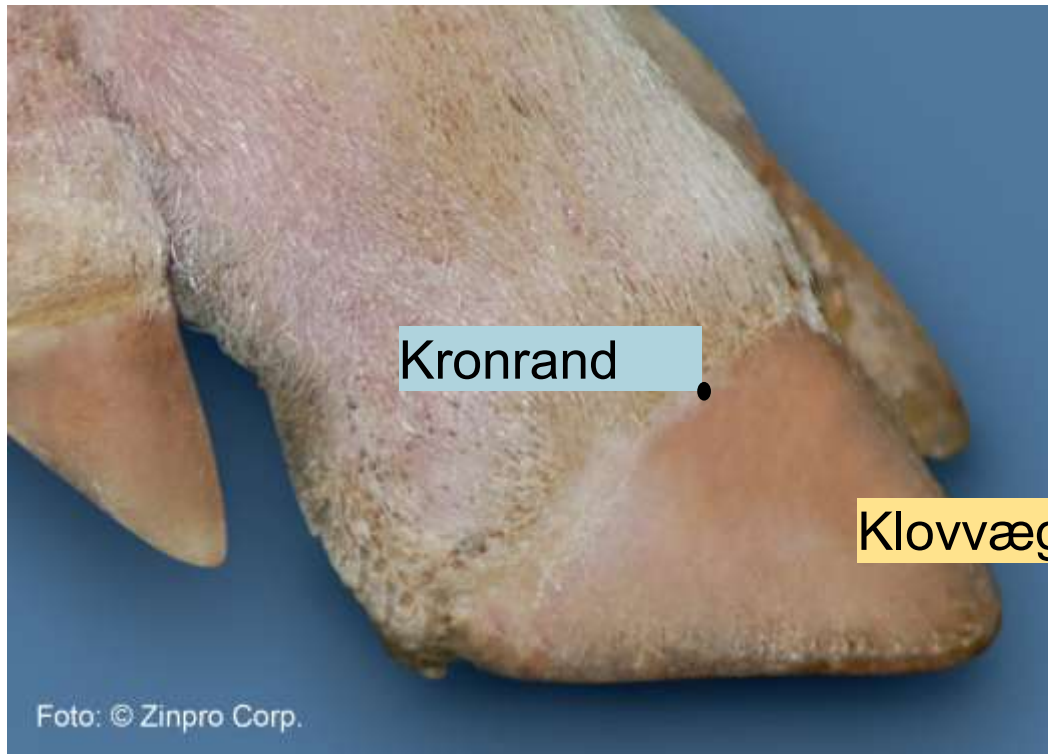
Mette Kryhlmand, dyrlæge DVM, Danvet

Lisbeth Ulrich Hansen, chefforsker, SEGES Innovation

Emner i vores foredrag

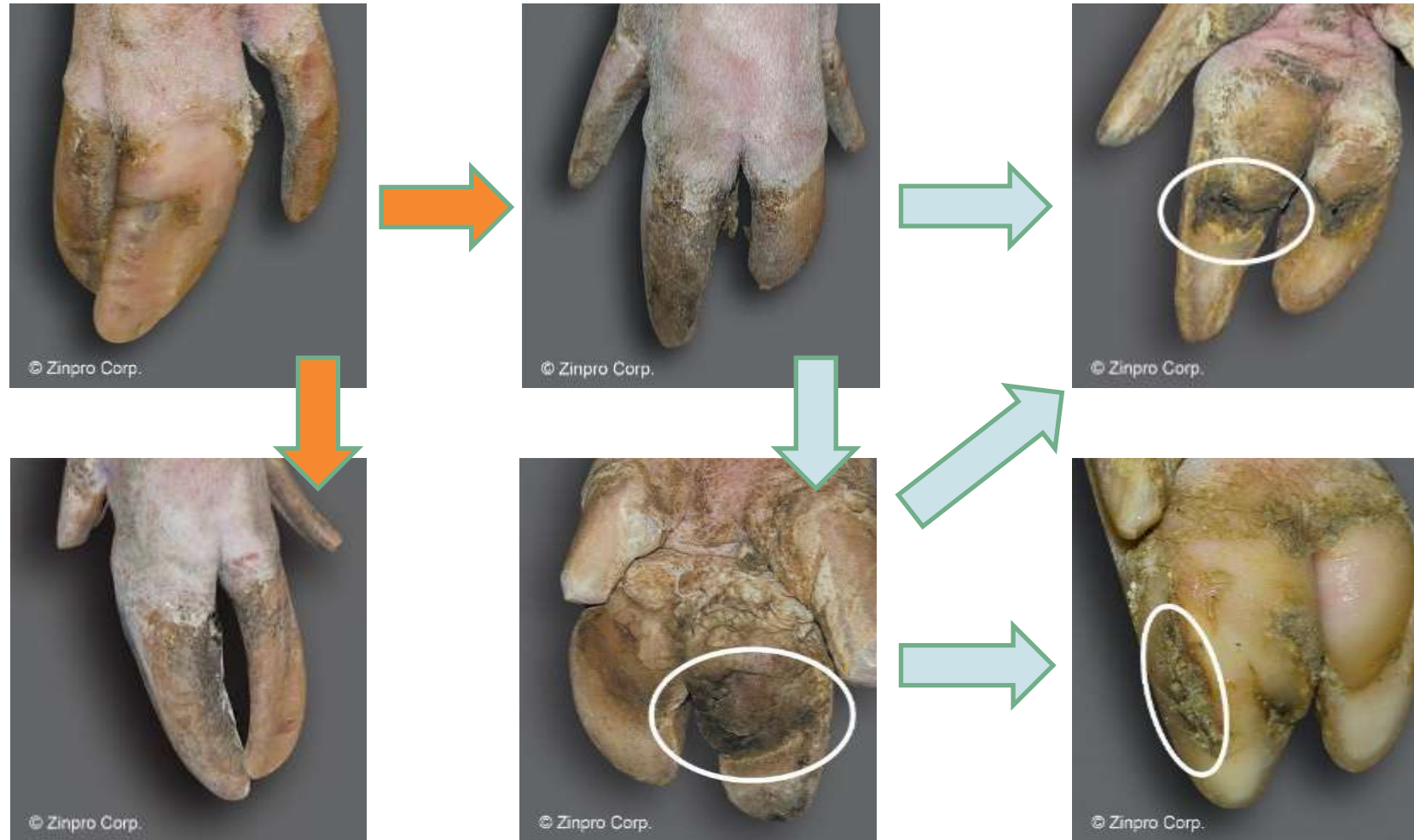
- Klovens opbygning
 - Sammenhæng mellem klovforandringer og
 - Halthed
 - Læsioner inden i kloven
 - Krav til polte og søer der løbes
 - Gruppering af søer
 - Sygestier og flow
- Klovbeskæring og sårbehandling i farestalden
 - Dagligt tilsyn i drægtighedsstalden
 - Sygejournaler ved sygestier
- Opsamling
 - Hvad kan du gøre i morgen

Klovens opbygning

Sammenhænge mellem forskellige klovforandringer

935 søer fra 21 besætninger

Erfaring nr. 2404

Sammenhænge mellem forskellige klovforandringer og halthed

935 søer fra 21 besætninger

Forandringer der var korreleret til markant **halthed** (signifikant):

- Uens klove
- Løs klovvæg
- Sår/hævelse ved kronrand
- Kodesår
- Skade på biklov
- Revne ved hvid linje

Erfaring nr. 2404

Klovforandringer og indvendige læsioner

513 ben fra Daka: 258 aflivede og 255 selvdøde søer

- 306 besætninger fra hele Danmark
 - Vi kender ikke CHR-nummeret
- Udvendig vurdering og obduktion på LAB i Kjellerup

Sammenhæng mellem klovforandringer og indvendige læsioner

513 ben fra Daka: 258 aflivede og 255 selvdøde søer

- Der var flere alvorlige fund i ben fra aflivede søer sammenlignet med selvdøde søer – både irt. udvendige og indvendige fund
- 23 pct. af søerne havde både alvorlige udvendige og indvendige fund

Signifikante korrelationer mellem udvendige og indvendige fund

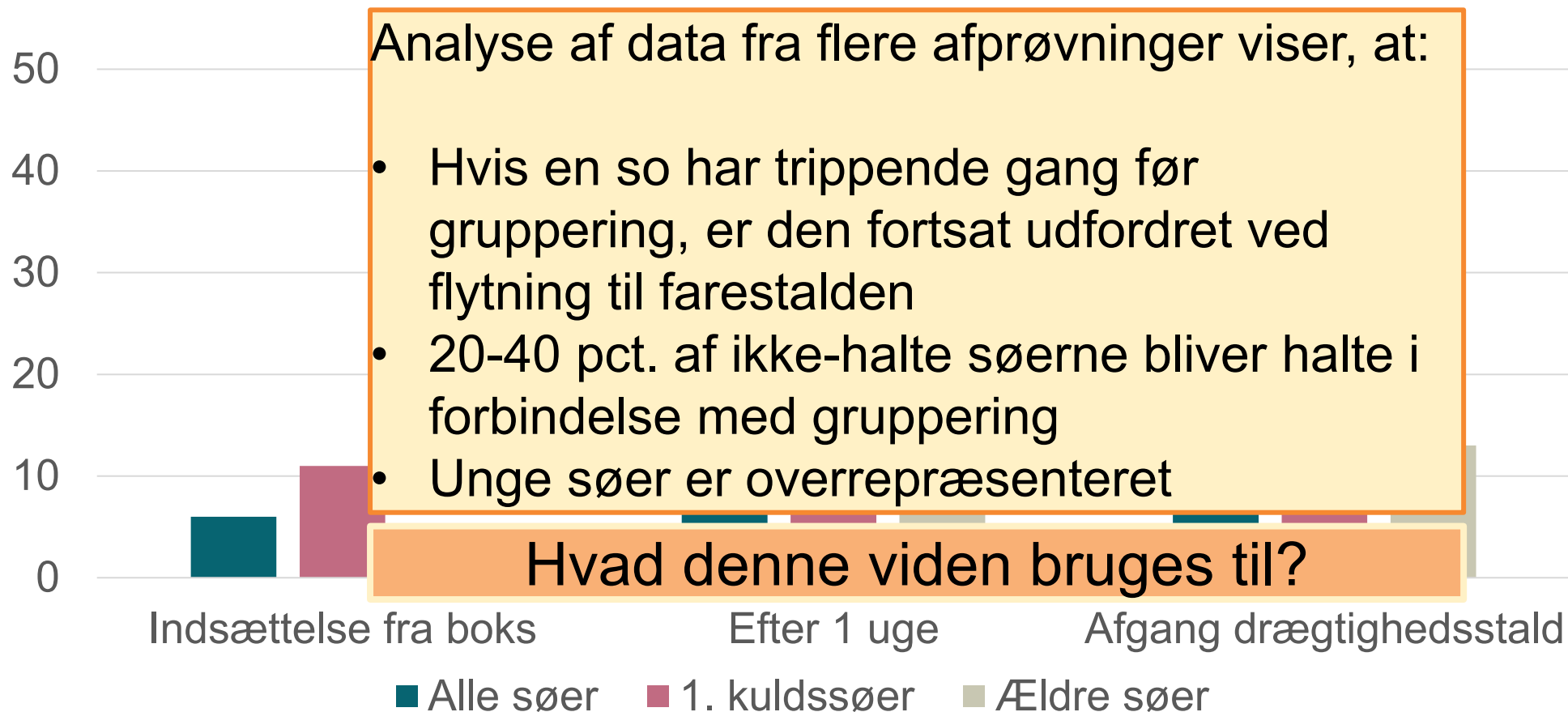
- Skader på biklov
- Løs klovvæg
- Sår/hævelse/rødme ved kronrand

Ikke signifikante korrelationer

- Revner i klovvæg og hvid linje
- Uens klove, lange klove og lange biklov
- Balleforhorning

Der er
korrelation
til **halthed**

Pct. halte søer før og efter gruppering

Forebyggelse af halthed

Det hele begynder med poltene

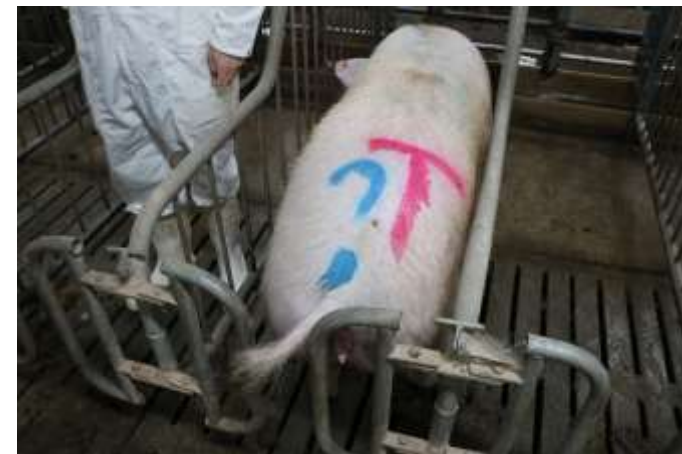
- Ekstra plads, stabile grupper og korrekt fodring
- Løbende selektion (korrekt benstilling, ens klove)
- Skal polten løbes?

Skal soen have et kuld til?

- Hvilken strategi og kriterier er der i din besætning?
 - Alder, kuldstørrelse og moderegenskaber
 - MEN er klove og bevægelse i orden?

Gruppering af søer er en nødvendig risiko

- Stabile grupper og meget gerne ekstra plads
- Skridsikkert gulv (fx drænet, halmmåtte som i løbestien)
- Mætte søer (ekstra foder, roepiller, halm)
- Ekstra tilsyn og hurtig indsats (medicinsk, sygesti)

Sygestier → opsamlingstier → flow af søer

- Kort afstand til sygesti eller en del af drægtighedsstien
 - 3-5 pct. (æde-/hvilebokse, ESF)
 - 10 pct. (gulvfodring, langkrybbe)
- Hvad så, når søerne er raske?

- Til opsamlingssti med lav belægningsgrad
- Frigør plads i sygestierne
- Skab et flow af søer

- Note på so-kortet
- Gang vurderes ved flytning til farestalde

FARESTALD

KLOVBESKÆRING

FARESTALD

SÅRBEHANDLING

FARESTALD

SÅRBEHANDLING - Hvilke sår?

FARESTALD

SÅRBEHANDLING

FARESTALD opsummering

KLOVBESKÆRING OG SÅRBEHANDLING

- ✓ Systematik – samme dag hver uge
- ✓ Farestaldspersonale udnytter deres skarpe blik
- ✓ Lange klove, kodesår og skader i klovranden

DRÆGTIGHEDSSTALD

Det daglige tilsyn

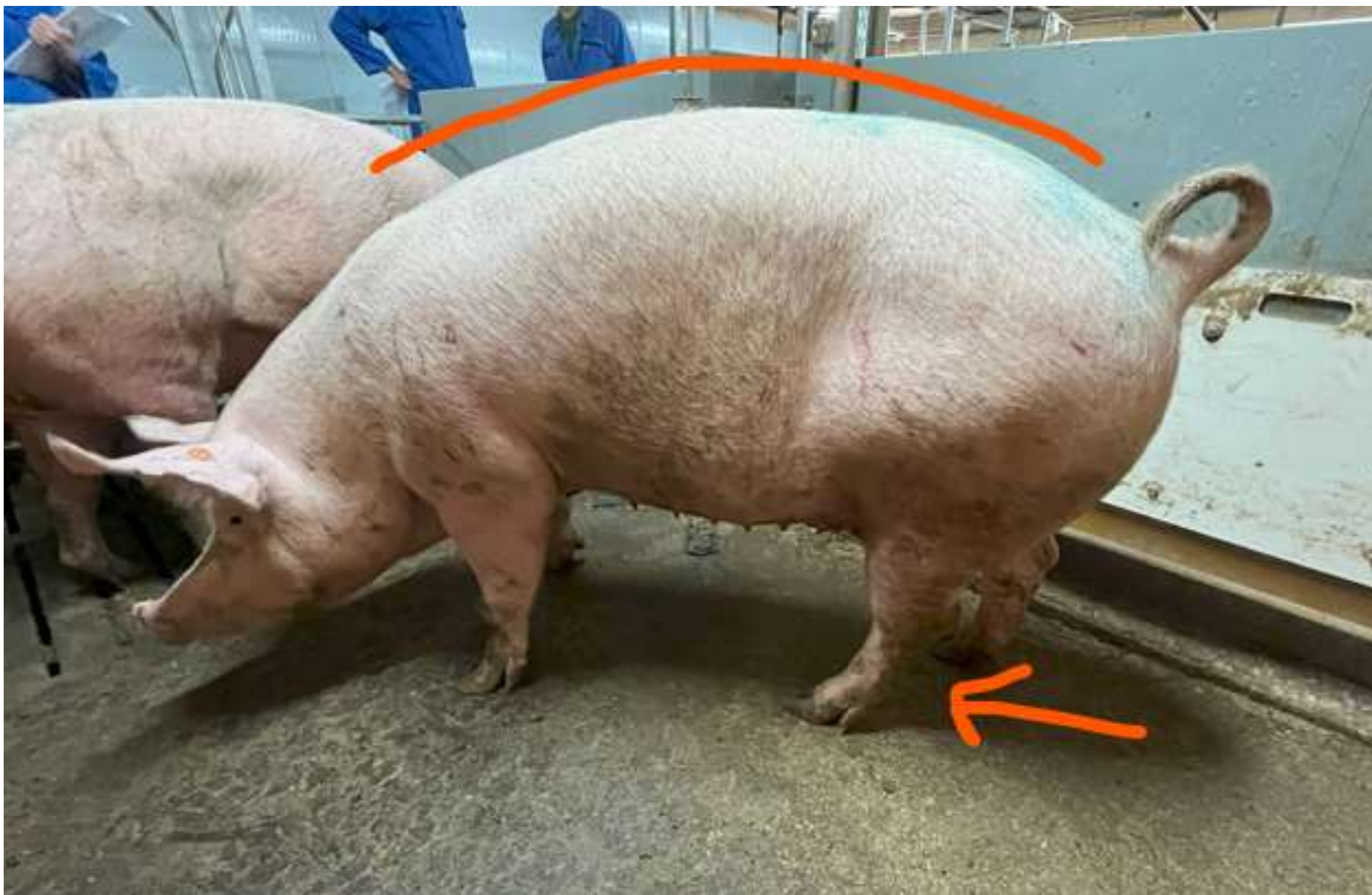

**Halthed på
venstre forben**

**Halthed på
højre bagben**

22/10 - 2025

GRISEKONGRES

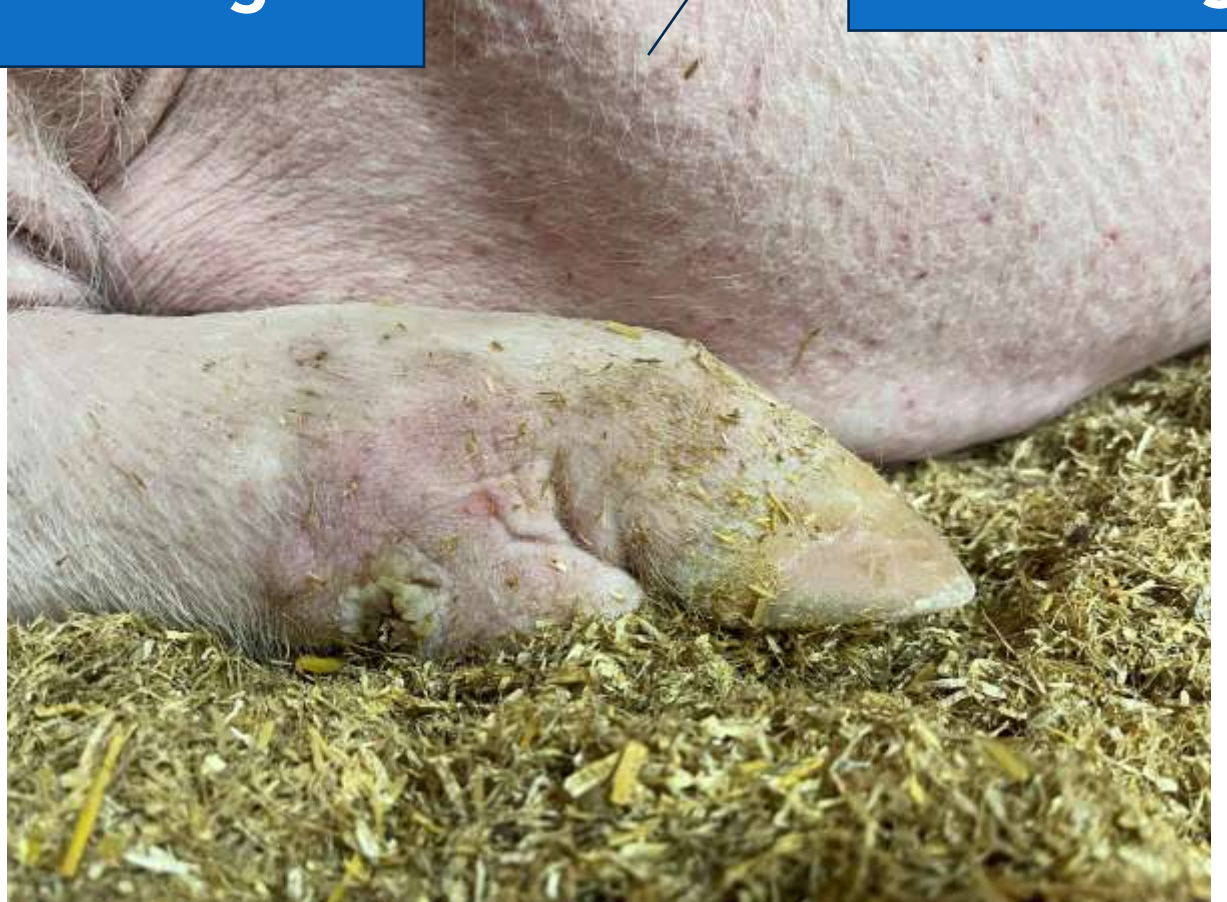

**Begyndende
klovbyld
venstre bagben**

**3-dages
behandling**

DRÆGTIGHEDSSTALD

Det daglige tilsyn - Opsummering

- ✓ Motiverede medarbejdere
- ✓ HVER DAG
- ✓ Opmærkning spray og sårspray
- ✓ Stående dyr og dyr i bevægelse
- ✓ Tag handling med det samme

DRÆGTIGHEDSSTALD

Sygerunden i sygestier

Side 11: 10/20 Treatment for sick pens *10/20* Date for moving to sick pen *7/3*

Wk 10 ✓

Date	Diagnosis	Treatment	Amount & number of days	Temperature
25/9	Shunt inj	Pen + Ant	15/20 x 1	39.5

next if not better Thursday 6/3

Evaluation of the sow after finishing the treatment:

- If the sow is all healthy again – move the sow out of the sick pen to make room for other sick animals.
- If this sow is healthy – this will not be recorded.

SYGEJOURNAL

Sonnummer: *SH12* Ansag til indlæggelse: *skulder / rydd* Date for indlæggelse: *28/2*

Puker
ad file!

Date	Diagnose	Behandling	Mængde & antal dage	Temperatur
28/2	skulder	2 inj	✓	38.7
2/3	–	–	✓	
8/3	–	–	✓	

Tjek for dyset mand

Soen vurderes efter endt behandlingsforløb:

- Hvis soen er helt rask efter første behandlingsforløb, skal soen flyttes ud af sygestien, så der hele tiden er ledige sygestier til rådighed.
- Hvis soen er i bedring, men ikke helt rask, kan behandling gentages i samme antal dage.
- Hvis soen ikke er i bedring efter første behandlingsforløb, kan en ny behandlingsstrategi anvendes efter instruktioner fra dyrlægen eller også skal dyret aflives.

Danvet K/S, Blåskildvej 17, 9900 Holstebro, BT. 98512968, fax. 98522040, www.danvet.com

syge stier

Wk 21
Indlæggelse: *25/9* Ansag: *Pen + Ant* Sonnummer: *70* Dato: *25/9* OK: *✓* Side nr: *6994*

Wk 22
Indlæggelse: *28/9* Ansag: *Pen + Ant* Sonnummer: *70* Dato: *25/9* OK: *✓* Side nr: *3234*

Wk 23
Indlæggelse: *25/8* Ansag: *Klin. Ostron DP* Sonnummer: *70* Dato: *18/9* OK: *✓* Side nr: *3441*

Wk 24
Indlæggelse: *11/8* Ansag: *Sk. ldm* Sonnummer: *70* Dato: *18/9* OK: *✓* Side nr: *2623*
51

Wk 25
Indlæggelse: *15/9* Ansag: *Klin. Ostron DP* Sonnummer: *70* Dato: *25/9* OK: *✓* Side nr: *2979*

Det her går I hjem og gør i morgen 🐷

- ✓ I får styr på klov- og sårbehandlingsgrej
- ✓ Der lægges en plan:
 - 1) Fællesmøde med alle medarbejdere
 - 2) Forebyggelsesinitiativer indføres
 - 3) Dagligt tilsyn – læg en ny standard
 - 4) Sygejournaler og flow i sygestier
- ✓ Handling!

